

עבירת סחר בסמים

בשונה מעבירות החזקה או שימוש בסמים לצריכה עצמית, עבירת סחר בסמים הינה כל פעולה המעידה על אופי מסחרי של הפעילות בסמים מסוכנים (כגון: ייצוא, ייבוא, מסחר, אספקה, תיווך, הובלה במעבר ועוד) שהמחוקק קבע שהפגיעה באינטרס הציבורי בהם הוא גדול ומשמעותי הרבה יותר. פעילות של סחר בסמים תיחשב ככזו גם בהיעדר קבלת תמורה בגין ייצואה, ייבואה, הספקתה והמסחר בה. פקודת הסמים המסוכנים אינה מבדילה בין "סמים קלים" לבין "סמים קשים" וכן אף לא בין סם לסם, אלא יוצרת הבחנה בין עבירת סחר בסמים לבין עבירת החזקה או שימוש לצריכה עצמית על-פי כמות הסם שנתפסה. במאמר הבא נפרט על יסודות העבירה ומרכיביה.

עבירת סחר בסמים

מטרתו של האיסור על סחר בסמים היא מניעה של הפצת סמים אסורים.

האיסור על סחר בסמים מוסדר בסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 בזאת הלשון:

"לא ייצא אדם סם מסוכן, לא ייבא אותו, לא יקל על ייצואו או ייבואו, לא יסחר בו, לא יעשה בו שום עסקה אחרת ולא יספקנו בשום דרך בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא אם הותר הדבר בפקודה זו או בתקנות לפיה או ברישיון מאת המנהל."

העונש בגין עבירה על סעיף זה קבוע בסעיף 19(א) לחוק לעיל, על פיו ניתן גם להיאסר לתקופה של **עד 20 שנה**. בנוסף, בימ"ש יכול לתת קנס, להורות על **חילוט רכוש ושליטת רשיון נהיגה**.

הכמויות שנתפסות הן חשובות ועקרוניות שכן החוק קבע סף מלאכותי על פיו עד אליו כמות מסוימת שנתפסה תחשב לצריכה עצמית בגינה ניתן להיאסר לתקופה של עד 3 שנים בעוד שמעל לסף הקבוע אנו נכנסים לתחומי החזקה המשפטית הניתנת לסתירה על פיה המדובר בסחר. עם זאת, בנוסף לכמות יש צורך בהבאת ראיות נוספות אשר יוכיחו כוונת סחר, כך שאם הראייה היחידה הינה הכמות הרי שאין זה בגדר מספיק לצורך הרשעה על פי סעיף זה. הסף לצריכה עצמית בסמים מסוג קנאביס וחשיש הוא עד ל 15 גרם, בקוקאין 0.3 גרם ובאקסטזי הסף עומד על 0.2 גרם. הפקודה אינה יוצרת הבחנה בענישה על פי סוג הסם אולם הפרקטיקה של בתי משפט בהחלט לוקחת גורם זה בחשבון כשהיא באה לגזור עונשו של אדם.

טבלת כמויות סמים שייחשבו לצריכה עצמית ולא למטרות סחר

סוג הסם	הכמות
קנבוס	עד 15 גרם
שרף של קנבוס	עד 15 גרם
אופיום	עד 2 גרם
לס"ד	עד 3 יחידות כלשהן
קוקאין	עד 0.3 גרם
הרואין	עד 0.3 גרם
מתדון	עד 0.15 גרם נטו
מורפין	עד 0.3 גרם
משרת אופיום	עד 0.3 גרם תכולת מורפין
מתאפטאמין	עד 0.2 גרם נטו
פתידין	עד 1 גרם נטו

יסודות עבירת סחר בסמים ומרכיביה

הסיבה לכך שעבירת סחר בסמים נתפסת כחמורה הן על ידי המחוקק והן על ידי בית המשפט היא העובדה כי המדובר בהכנסה גבוהה וקלה תוך פוטנציאל לפגיעה ממשית בצרכני הסם (שלום הציבור). הצורך בהרתעה משמעותית מעיסוק בסחר, הינו נגזרת של האינטרס הציבורי וגם הסיבה העיקרית לענישה הכבדה בנושא זה. בנוסף, היקף הסחר הינו שיקול משמעותי בגזירת הדין, כמו גם עבירות קודמות של הנאשם.

לצורך הוכחת האשמה בסעיף זה צריך להראות כי התקיים סחר בין מוכר/סוחר לקונה. תפיסת הסם אינה תנאי להרשעה בסחר בסמים, אולם כשהחומר עצמו אינו בנמצא קם נטל הוכחה באמצעות ראיות אחרות. בנוסף נדרשת ידיעה של המחזיק או הסוחר לכאורה כי ברשותו סם אסור, במילים אחרות יש צורך בהוכחת המחשבה הפלילית ואין די בעצם העברת החומר לצורך ביסוס הרשעה.

נושא התמורה עבור הסם אינו מהווה דרישה לצורך האשמה בסחר. כך לדוגמה העברת סמים לאדם אחר ללא קבלת תשלום, אם כמתנה ואם כעשיית טובה לאדם נוסף, עדיין יכולים להוביל לכתב אישום תחת סעיף 13 לפס"מ גם אם המעביר אינו "נהנה" מפירות הפעולה כאמור. לאור זאת, התייעצות עם עורך דין פלילי מנוסה טרם חקירה הופכת לקריטית ביותר בהבנת המצב המשפטי לאשורו בכל סיטואציה לגופה.

על מנת ששוטר ירכוש סמכות לבצע חיפוש בגין סחר בסמים ללא צו בית משפט, יש צורך בחשד סביר כי האדם עליו מתבצע החיפוש עבר עבירה של שימוש הפצה או סחר. בנסיבות מסוימות ועל פי פסיקת בית המשפט העליון, חיפוש שנעשה ללא סמכות וללא חשד סביר, מבלי שהאדם עליו מתבצע החיפוש מבין כי עומדת לו הזכות לסרב, יכול גם להביא לפסילת הראייה המפלילה שנתפסה (ראו [הלכת בן חיים](#)).

העובדה כי הוגש כתב אישום על פי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, אינה הופכת אותו באופן אוטומטי למוצדקת. בהתייעצות מושכלת ומוקדמת עם [עורך דין פלילי מנוסה](#) ניתן "להקטין" נזקים ואף להביא לביטולו של כתב אישום. עורך דין פלילי מנוסה יידע לבדוק לעומקן של ראיות ולתת מידע לגבי אופן הפעולה האופטימלי בנסיבות המקרה הספציפי.

עבירות סחר בסמים בראי הפסיקה

בתיק פלילי 12-03-8516 - מדובר בנאשם שהורשע בייבוא ומסחר של סמים מסוכנים לישראל, החזקה ושימוש בסמים מסוכנים, ייצור הכנה והפקה וניסיון למסחר בסמים מסוכנים. הנאשם עסק בייבוא קוקאין ממדינות בדרום ומכרז אמריקה והפעיל אחרים נוספים שסייעו לו בייבואם לארץ בכדי לסחור בהם. הנאשם הודה בעבירות שיוחסו לו לאחר שתוקן כתב האישום. מכתב האישום עולה כי הנאשם נתפס עם מעל 700 גרם קוקאין וסכום כספי גדול שככל הנראה קיבלת ממכירת הסמים. הנאשם הודה כי היו תחתיו אנשים שתפעלו מעבדה לייצור סמים וכן סחר בהם בארץ. הוא הביע חרטה על מעשיו ודרש עונש מינימאלי בגין העבירות דנן, כגון עבודות שירות או עד 3 שנות מאסר, לאור המצב הכלכלי שנקלע אליו וכן העובדה כי הסתבך עם השוק האפור. התביעה דרשה לגזור על הנאשם עונש מקסימלי בגין העבירות בהן הורשע, עונש הנע בין 7 עד 11 שנות מאסר, מפאת העובדה כי עמד ברשת המייבאת ומייצאת סמים מסוכנים ושחלקו בה היה גדול. לאחר דיון בתיק ובכלל הטענות והשיקולים הוחלט כי הנאשם עבר עבירות חמורות ביותר. הנאשם עמד בראש החוליה, נתפסו בידיו מנות גדולות וכן כסף רב, וניתן להניח שסחר בכמויות גדולות בתקופה האחרונה ולפניה. לדעת השופט, רון שפירא, אין לקבל את הטענה כי הנאשם הסתבך עם השוק האפור בכדי להקל בעונשו. מדובר בכניסה מרצון תוך מודעות לסיכונים וכן אין זו סיבה מסברת את הדעת שבעקבותיה הנאשם עסק בפשיעה המסכנת את שלום הציבור. התביעה עמדה על כך שיש להשית על הנאשם קנס כספי משמעותי בנוסף לעונש מאסר מקסימלי, אומנם הדבר נדחה והוחלט לחלט את הכסף שנתפס אצל הנאשם, שככל הנראה הורווח כתוצאה מעסקאות סמים. לבסוף השופט גזר על הנאשם **8 שנות מאסר** לאור העובדה שסחר, יבא, ייצא וייצר סמים במשך שנתיים וכן נתפסו בקרבו כמויות סם גדולות, דברים המעידים על פגיעה כבדה ומשמעותית לחברה. כמו כן, הושת על הנאשם 24 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירות על פקודת הסמים המסוכנים פרט לעבירה של שימוש עצמי בסם וכן 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירה של שימוש עצמי בסם.

בתיק פלילי 14-01-47474 - נגד הנאשם הוגש כתב אישום שייחס לו עבירות של סחר בסם מסוכן, ניסיון לסחר בסם מסוכן וניסיון לייצוא סם מסוכן. במסגרת הסדר טיעון הודה הנאשם בעבירות ובה

המאשימה הגבילה עצמה לעונש בן 9 שנות מאסר. הנאשם התגורר באקוודור ויצר בסוף חודש מאי בשנת 2015 קשר עם אדם שהתחלה בדיעבד כסוכן משטרתי סמוי. הוא הציע לו בשיחה לספק לו סמים ובהמשך יצר עמו קשר בכדי לספק לו 14 ק"ג קוקאין בתמורה ל- 10,000 דולר. לאחר מכן הוא סיפק לו את הסחורה בכמה מפגשים בתמורה לסכום כאמור. לנאשם עבר פלילי ובעל רישומים פליליים בגין עבירות סמים בצרפת ובהולנד. לטענת המאשימה הנאשם היה חלק משרשרת של הפצת סמים מסוכנים בהיקפים גדולים. מתחם הענישה בגין עבירות אלה נע בין 9 ל-13 חודשי מאסר. הנאשם הינו אזרח ישראלי שהיה שותף לעבירות סמים עם סוכן משטרתי ישראלי באקוודור. למרות זאת הוא נותן את הדין במדינת ישראל מכוח סעיף 38 לפקודת הסמים המסוכנים המפרט אודות עבירות חוץ שתכליתן להילחם בתופעת הסמים הבינלאומית. לנאשם עבר פלילי מכביד בגין עבירות סמים שבמסגרתם הוטלו עליו עונשי מאסר ממושכים וכן עונשי גירוש. למרות זאת, הוא שב וביצע את העבירות לשם בצע הכסף תוך שהוא מתעלם מהשפעתם הכבירות והבלתי הפיכות על שלומם של האזרחים. על כן, הוחלט לגזור על הנאשם **7 שנות מאסר**, 18 שנות מאסר על תנאי לבל יעבור עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים או עבירה הנוגעת לקשירת קשר לביצוע פשע, 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים וקנס בסך של 20,000 שקלים או 45 ימי מאסר במקומו.

דוגמאות לענישה מקלה

בתיק פלילי 12282-10-15 - דובר היה על צעיר בן 28 אשר סיפק סם מסוג גראס לחבריו בין השנים 2014-2015. חבריו נתנו לו כסף בעבור כיסוי עלות הרכישה בלבד. הצעיר הודה והורשע בכך במסגרת הסדר טיעון. המלצת שירות המבחן הייתה לבטל את ההרשעה ובמקום להטיל על הנאשם עבודות לתועלת הציבור. בתסקיר שירות המבחן, הוא תואר כאדם נורמטיבי סטודנט למדעי המחשב, מורה למתמטיקה, שהיה על פרשת דרכים בחייו האישיים ומצוי בחוסר וודאות, אשר הוביל אותו להסתבכות בעבירה.

הצעיר הביע חרטה על מעשיו וציין שמעולם לא נחשד או הואשם בפלילים, ושהוא סיפק את הסמים לחבריו ללא כוונת רווח. אמנם, המדינה התעקשה שיש להטיל עליו שנת מאסר, מאסר על תנאי וקנס. לפי טענת התביעה, מדובר בתקופה ארוכה בה הוא סיפק סמים תמורת כסף, והעובדה שמדובר בחברים, משקלה אינה מספיקה כדי לבטל את העונש.

השופט ד"ר עמי קובו הסביר שבמקרה הנוכחי יש לבטל את ההרשעה. שכן, בהתחשב בסוג הסם שסופק וכן בנסיבות חברתיות, ושכן עלות הרכישה חולקה בין החברים, ממקמים את העבירה ברף התחתון של עבירות הסמים. כמו כן, השופט התרשם שביצוע העבירה לא היה דבר אופייני לאורח החיים הנורמטיבי של הנאשם. כל אלו, יחד עם ההודאה ולקיחת האחריות, הובילו את השופט לפסוק שיש [להימנע מהרשעת הנאשם](#).

המשפט הסתיים בכך שנגזר על הנאשם 350 שעות שירות לתועלת הציבור, פסילת רישיון על תנאי, יחד עם התחייבות בסך 5,000 שקל שלא לבצע עבירות סמים במשך שנה.

בתיק פלילי 35202-05-15 - דובר היה על צעיר בשנות העשרים לחייו אשר גידל, ייצר השתמש וסחר בקנאביס. ב 2014 הנאשם מכר לאחד ממכריו קנאביס תמורת 400 שקל. חודש לאחר מכן, בפשיטה משטרתית, נתפסו כ 9 שתילי קנאביס בביתו יחד עם ציוד נוסף לגידול לסחר. כמו כן, נמצאה באמתחתו כמות קטנה של סם. שנה לאחר מכן, הוא נתפס עם 7.5 גרם לשימוש עצמי. הנאשם הודה והורשע במסגרת של עסקת טיעון. בעקבות כך המדינה דרשה עונש של בין 6 עד 12 חודשי מאסר, בהתחשב בחומרת ובהישנות העבירות.

לטענתו של השופט ד"ר עמי קובו, למרות שעבירת הסחר נמצאת ברף העליון של עבירות הסמים - סוג הסם, קנאביס, נחשב כסם קל. כמו כן, הנאשם עבר תהליך שיקום משמעותי, וכן העבירות נעשו בהיותו בגיל צעיר. הרשעתו בעבירות עלולות לפגוע בו ובעתידו. כל זאת, יחד עם ההודאה והבעת החרטה של הנאשם, הביאו את השופט לגזור על הנאשם חודשיים עבודות שירות יחד עם מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה על

תנאי, קנס על סך 1000 שקל וצו מבחן לשנה.

זומנתם לחקירה או הוגש נגדכם כתב אישום בגין סחר בסמים?

אתה זקוק לעורך דין פלילי מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה המשטרית ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה פלילית שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללת כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים במגוון עבירות פליליות חמורות מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה ונלקחת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין סחר בסמים פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}